

kasserne, der nu ere Genstand for Omtale, end egentlig det foreliggende Lovforslag. Jeg tror, at der her i Rigsdagen ingen Uenighed er om Hjælpekasseinstitutionen. Jeg tror, den har gjort uhyre meget godt i vort Samfund, og at vi alle ere interesserede i, at saa mange som muligt komme bort fra Fattigvæsenet og kunne hjælpe sig med mindre Bidrag fra Hjælpekasserne. Ikke alene har Hjælpekasseinstitutionen gjort uhyre meget godt i den Henseende, men ogsaa de frie Fattiggasser havde i sin Tid til Trods for, at de virkede med meget smaa Midler, overordentlig stor Betydning. Det ærede Medlem fra Lange-land citerede en Udtalelse af mig om, at Hjælpekassernes Hjælp skulde være forbi-gaaende. Jeg har brugt denne Udtalelse for netop at slaa fast, hvad der ifølge mit personlige Skøn er rigtigt, at den er en Modsætning til den permanente Understøttelse, her ydes gennem Fattigvæsenet. Det forekommer mig, at vi ogsaa i Fremtiden maa opretholde en Forskel her, ikke mindst for de Menneskers Skyld, der blive hjælpne gennem Hjælpekasseinstitutionen. Vi maa erkende, at der nu er og i Fremtiden vil vedblive at være haabløse Indi-vider, som ikke kunne og heller ikke ville hjælpe sig selv og derfor nødvendigvis maa understøttes af Fattigvæsenet. Men det er som sagt mit Ønske, at saa mange som muligt kunne komme bort fra Fattigvæsenet og blive støttede ved midlertidig Hjælp, og jeg tror, det er i alles Interesse, at det i den kommende Tid kan gaa saaledes. Paa Landet, hvor jeg er bedst kendt, har det vist sig, at man i den senere Tid netop ved at yde Hjælp af Hjælpekasserne har kunnet sælge Fattiggårdene. Det er i hvert Fald Tilfældet i mange vestjydske Kommuner. Det er maaske hyppigere Til-fældet paa Landet end i Byerne, men jeg vil haabe, at man ogsaa i Byerne maa gaa i den rigtige Retning, saa at Fattigvæse- nets Budget stadig kan gaa ned.

Naturligvis kan der tænkes Tilfælde, hvor man udmærket godt kan forsvare, at der gives Hjælp gennem Hjælpekasserne for en længere Aarrække. Jeg mener saa-ledes, at hvis man f. Eks. tænker sig en Familie, hvor Manden eller Konen er sinds- syg og ikke kan blive optagen paa en An- stalt, er det ganske berettiget fra Hjælpe- kasseinstitutionens Side at yde den for- nødne Hjælp i en længere Aarrække. Jeg synes ogsaa, at det er rimeligt, at der ydes Hjælp gennem Hjælpekasseinstitutionen til ældre Folk, særlig Personer mellem 55—60 Aar — der ikke kunne faa Alderdoms-

understøttelse —, hvis de i den Periode skulde blive Arbejdsinvalidere og ikke kunde tjene det nødvendige til deres og deres Families Underhold. Det vilde være rime- ligt at yde en saadan Hjælp, selv om Hjæl- pen ogsaa varede i flere Aar, saaledes at Familien kunde klare sig i Kampen for Tilværelsen.

Der er efter min Mening heller ingen Fare for, at Kommunerne af økonomiske Grunde skulde holde paa Fattigvæsenet. Naar der er en økonomisk Fordel til Stede, kan man maaske undertiden frygte for, at vedkommende Myndigheder, Kommunalbe- styrelser, eller hvem det nu er, foretrække at forsørge de fattige der, hvor de gøre det billigst, men naar de blive understøt- tede gennem Fattigvæsenet, faa Kommu- nerne ikke en eneste Øre i Tilskud, me- dens de derimod kunne faa indtil $\frac{1}{3}$ re- funderet, naar Hjælpen ydes gennem Hjælpekasserne. Jeg vil i det hele taget haabe, at man vil fortolke Hjælpekasse- loven saa humant som muligt, saa at vi kunne naa, hvad der var Hensigten med denne Lov: at faa Fattigvæsenets Budget indskrænket, og at man mere og mere kan hjælpe rent foreløbig og med mindre Sum- mer gennem Hjælpekasserne. Om nu de 250,000 Kr. i Fremtiden ville slaa til fuldt ud som den Trediedel, der skal ydes fra Statens Side til Hjælpekasserne, er det umuligt paa nærværende Tidspunkt at sige noget om, men jeg synes, man kan sige, at hvis det Lovforslag, vi her have til tredie Behandling, bliver vedtaget, er der absolut Vished for, at Hjælpekasserne blive befriede for en hel Del af de Byrder, som de nu bære, og at der derfor vil være nogen Sandsynlighed for, at de 250,000 Kr. i Fremtiden ville strække til. Det blev oplyst af den højtærede Indenrigs- minister — jeg tror, det var ved Lovfor- slagets Forelæggelse —, at alene til Enker og Enkers Børn var der givet i 1908—09 af Hjælpekassen ikke mindre end 150,000 Kr., og der er ikke Spor af Tvivl om, at man i dette Øjeblik er meget højere oppe, maaske er oppe paa 250,000 Kr. Jeg synes netop, dette giver mig Haab om, at naar vi faa dette Lovforslag vedtaget, ville de 250,000 Kr. til Hjælpekasserne fuldt ud kunne strække til.

P. Munch: Den ærede Ordførers (Bror- sen) Udtalelser nu viste større Imødekom- men overfor den Betragtning, jeg har gjort mig til Talsmand for, end jeg havde Indtryk af i Gaar; og det kan jeg kun glæde mig over. Det er aabenbart, at